

La Fundació Bofill presenta un estudi tendenciós contra la jornada continua

La Fundació Jaume Bofill ha presentat avui, 8 de novembre, l'estudi A les 3 a casa? L'impacte social i educatiu de la jornada escolar contínua. Des d'ASPEPC-SPS volem manifestar la nostra perplexitat davant l'aclaparadora manca de rigor metòdic, conceptual i de tractament de les dades que palesa aquest estudi. Considerem que es tracta d'un informe esbiaixat, tendenciós i que fa una manipulació de la informació impròpia del que hauria de ser un estudi rigorós presentat per una entitat mínimament seriosa.

1. L'estudi no distingeix, a l'hora de tractar les dades, entre primària i secundària, amb la corresponent acumulació sincrètica d'informació que després s'aplica indistintament a ambdues etapes. Si tenim present que en el primer cas podem estar parlant d'infants de 6- 7 anys i en el segon de joves de 17-18, la manca de rigor es fa evident per si mateixa.
2. L'estudi considera que la jornada lectiva no té cap impacte directe en el rendiment escolar. Sorprenentment, però, no valora, en canvi, la major disponibilitat de temps familiar, de lleure i d'activitats extraescolars que permet la jornada continuada. En comptes d'això, se centra en el presumpte impacte negatiu d'una eventual "soledat" del jove a les tardes, sense tenir en compte que aquest escenari ja s'hauria estat donant durant tres dies la setmana -a la secundària obligatòria catalana el nombre de tardes lectives fins ara era de dos-. L'únic canvi que implica la jornada contínua és, doncs, passar de tres tardes lliures a cinc. Per tant, és fals que s'obri cap nou escenari qualitatiu.
3. S'incorre en una tendenciositat inexcusable quan s'interpreta l'equivalent a "dinar" com a criteri de discriminació de la jornada partida o contínua, ja que aquest concepte, ni s'entén igual a tots els països europeus, ni s'hi ajusta al mateix horari. A la majoria de països europeus, el dinar és en realitat un break -tant als centres docents com a la resta de sectors laborals- que es realitza, aproximadament, entre les 11 i les 12 del matí. És a dir, ni més ni menys que a la mateixa hora que aquí té lloc el pati i la segona ingesta del dia amb el famós "bocata" o altres variants. És molt poc rigorós, d'altra banda, establir com a jornada partida el criteri arbitrari que aquest esbarjo, o break, sigui d'una durada de més de mitja hora, sobretot a la vista de les fal·làcies que se n'infereix, tal i com es pot comprovar a continuació.
El criteri de discriminació entre una jornada partida i una de contínua no pot ser el break ni, tampoc, la seva durada, sinó l'horari d'inici i el d'acabament de la jornada lectiva, i això en funció de l'encavalcament d'aquest tram en el continu de la vida diària. En cas contrari, i segons el criteri seguit per l'autora de l'estudi, una jornada que comencés a les 7 del matí i que acabés a les 12 de migdia, però que fes una pausa de 45 minuts a les 9, s'hauria de considerar jornada partida, la qual cosa és manifestament absurda.
4. A partir del criteri anterior, l'estudi falseja intencionadament les dades i falta a la veritat quan afirma que, a Europa, només hi ha jornada contínua a Alemanya, Suïssa i Àustria.
La contumàcia en aquest criteri porta l'estudi a afirmar que Finlàndia no té jornada contínua -ni França ni Itàlia...-. Una referència no gens innocent, ateses les connotacions que comporta el lideratge finlandès als informes PISA. Doncs bé, resulta que si tenim en compte, segons un criteri d'interrupció de les classes lectives tan arbitrari com el que ha fet servir l'autora de l'informe, i considerem que a Finlàndia, a més d'un break de tres quarts d'hora, les classes són de 45 minuts i després hi ha sempre un esbarjo de 15, l'horari escolar de Finlàndia no es podria considerar ni tan sols jornada partida, sinó més aviat una tercera via que podríem anomenar "horari fragmentat". Igual d'absurd que considerar jornada partida l'horari escolar finlandès; o el francès o l'italià...

5. En la consideració que es fa de l'aplicació a Catalunya, sorprèn la insinuació, no gaire velada, per cert, segons la qual la jornada contínua s'ha implantat per pressions del professorat, i que la seva implantació no ha comptat amb el suport d'altres agents de la comunicat educativa.

Una valoració, aquesta, que desqualifica el dossier com a estudi sociològic i el relega definitivament a la condició de mer pamflet. I això per dues raons:

1. En primer lloc, és cert que el fet que la jornada contínua afavoreixi el professorat pot no ser-ne un argument a favor, però tampoc pot ser, certament, un contraargument com sembla ser-ho aquí. La pressuposició d'interessos concrets com a condicionants del posicionament respecte al tema, vicia el debat i el desautoritza. Perquè aquesta assumptió té la condició també de l'autorreflexivitat: se li podria aplicar igualment a l'autora de l'estudi, a qui l'ha pagat o a qui sigui.
2. En segon lloc, perquè el procés de concessió de la jornada contínua es va realitzar d'acord amb un procediment determinat pel Departament d'Ensenyament, en el qual es requerien preceptivament una sèrie de condicions prèvies, com ara l'existència de consens entre els diversos sectors del Consell Escolar de l'institut, amb especial èmfasi en l'acord del sector de pares i mares.

Finalment, una última observació. Sorprèn que en un estudi d'aquestes característiques, ni tan sols es planteja com a qüestió prèvia la naturalesa i la funció primordials del sector l'horari del qual s'està abordant a l'estudi. La indistinció que en tot moment hom detecta entre les funcions suposadament atribuïbles a una guarderia o a un institut, és una mostra més del poc rigor i manca de seriositat d'un estudi del qual, amb franquesa, n'esperàvem una mica més de professionalitat i objectivitat.

From:

<https://secundaria.info/docu/> - **Professors de Secundària (aspepc-sps)**

Permanent link:

<https://secundaria.info/docu/comunicats:1213:081112>

Last update: **08/10/2013 18:00**

